climate change related policy, strategy, master plan, MSDP, SDG

Dr. Khaing Khaing Soe
Deputy Director
Occupational and Environmental Health Division
Department of Public Health
Ministry of Health and Sports

Titles

1. SDG – Targets relating to climate change
2. MSDP and Climate Change
3. Myanmar Climate Change Policy
4. National Health Policy
5. Myanmar Climate Change Strategy (2018–2030)
6. Myanmar Climate Change Master Plan (2018–2030)

1. SDG Targets relating to climate change

Goal 13. Take urgent action to combat climate change and its impacts

Target

- 13.1 Strengthen resilience and adaptive capacity to climate-related hazards and natural disasters in all countries
- 13.2 Integrate climate change measures into national policies, strategies and planning
- 13.3 Improve education, awareness-raising and human and institutional capacity on climate change mitigation, adaptation, impact reduction and early warning

Goal 1. End poverty in all its forms everywhere

Target

- 1.5 By 2030, build the resilience of the poor and those in vulnerable situations and reduce their exposure and vulnerability to climate–related extreme events and other economic, social and environmental shocks and disasters

Goal 11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable

Target

- 11.b By 2020, substantially increase the number of cities and human settlements adopting and implementing integrated policies and plans towards inclusion, resource efficiency, mitigation and adaptation to climate change, resilience to disasters, and develop and implement, in line with the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030, holistic disaster risk management at all levels

2. MSDP relating to climate change

Reference no.	Action plans	Strategic outcomes	Relevant agencies	12 point economic policy	Relevant SDG targets
Pillar 3	People & Planet				
Goal 5	Natural Resources & the Environment for Posterity of the Nation				
Strategy 5.2	Increase climate change resilience, reduce exposure to disasters and shocks while protecting livelihoods, and facilitate a shift to a low-carbon growth pathway				
5.2.1	Integrate disaster risk reduction and climate change mitigation measures in policies, planning and budgeting procedures for all sectors	Climate-resilient productivity and climate-smart responses promoted in the agriculture, fisheries and livestock sectors while also promoting resource-efficient and low-carbon practices	MONREC MOPF MOALI **MOHS** MOLIP MOE MOEE	EP 6	SDG 13.2 SDG 11.b

Reference no.	Action plans	Strategic outcomes	Relevant agencies	12 point economic policy	Relevant SDG targets
5.2.6	Establish comprehensive disaster and climate risk management systems to respond effectively to increased intensity and impact of risks	Enhanced ability of communities and economic sectors to respond to and recover from climate–induced disasters, risks and health impacts	MONREC **MOHS**	NA	SDG 13.1 SDG 1.5

Reference no.	Action plans	Strategic outcomes	Relevant agencies	12 point economic policy	Relevant SDG targets
5.2.7	Improve access to shock responsive social protection and risk mitigation financing, taking into consideration gender and the needs of vulnerable groups, to assist preparation for, and recovery from loss and damage resulting from, natural disasters and climate triggered events	Enhanced ability of communities and economic sectors to respond to and recover from climate–induced disasters, risks and health impacts	MoSWRR MoPF **MOHS** MoNREC MoEE	NA	SDG 1.5

Reference no.	Action plans	Strategic outcomes	Relevant agencies	12 point economic policy	Relevant SDG targets
5.2.8	Increase the adaptive capacity of vulnerable households, communities and sectors so that they are resilient to the adverse impacts of natural disasters including climate triggered events	Enhanced ability of communities and economic sectors to respond to and recover from climate–induced disasters, risks and health impacts	MoSWRR MoPF MOHS MoNREC MoEE	NA	SDG 1.5
5.2.9	Support skills development in preparation for transition to a green economy	Climate–resilient and low–carbon energy, transport and industrial systems promoted	MoSWRR MoNREC MoEE MOHS MoE MoLIP MoALI LG, S/R Gov	NA	SDG 13.1 SDG 13.3 SDG 1.5

3. Myanmar Climate Change Policy (MoNREC)

Policy Recommendation

- The Government of the Republic of the Union of Myanmar will take sector-relevant measures to implement Myanmar Climate Change Policy and achieve its purpose by taking the following actions primarily in the six sectorial clusters.
- ဤမူဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် အောင်မြင်မှု ရရှိနိုင်စေရန် ကဏ္ဍအသီးသီး၏လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကအားဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ ကဏ္ဍ (၆) ခုတွင် ပါရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည်။

Myanmar Climate Change Policy

Six sectorial clusters

1) Food and Water Security (ရေနှင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု)
2) Healthy Ecosystems (ကောင်းမွန်သောဂေဟစနစ်များ)
3) Low–carbon and Resilient growth (ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုနည်းပြီး ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးမှု)
4) Resilient urban and rural settlements (ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသော မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသ)
5) Human wellbeing (ပြည်သူများကျန်းမာပျော်ရွှင်မှု)
6) Knowledge, Awareness, and Research (အသိပညာပေးခြင်း၊ ဗဟုသုတတိုးပွားစေခြင်းနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း)

မူဝါဒဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ

- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍသည်လည်း ဦးစားပေး ဆောင်ရွက် ရမည့်ကဏ္ဍများ အနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ် ပါသည်။

ပြည်သူများကျန်းမာပျော်ရွှင်မှု (Human wellbeing)

၁။ ကျန်းမာရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားအဆင့်မူဝါဒများအရ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းများတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေး တို့ကို အလေးထားစဉ်းစား၍ ထည့်သွင်းပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် ဤမူဝါဒအရ အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်ကိုက်ညီရမည် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အကူဖြစ်ရမည်။

i. Ensure that actions undertaken under Myanmar’s national policies on health, disaster risk management and social protection integrate climate change adaptation and mitigation considerations and are complementary to and/or support actions under this Policy.

၂။ လတ်တလောနှင့် ရေရှည်တွင် ပိုမိုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများကြောင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အန္တရာယ်ရှိမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများ တိုးပွားလာခြင်း၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ၊ သာတူညီမျှစွာ သတိမူတုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်ကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

ii. Ensure that the national health system takes steps to be aware of and respond in a timely and equitable manner to new and increasing health risks and vulnerability arising from slow and rapid-onset impacts of climate change;

၃။ အလွှာအသီးသီး၌ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်နှင့် လျော့နည်းစေရန်၊ ရာသီဥတုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သဘာဝဘေးဒဏ်များ၏ တိုးပွားလာမည့် အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်လျှော့ချရန်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး စနစ်များခိုင်မာအားကောင်းစေမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

iii. Take actions to scale up and strengthen disaster risk management and disaster risk reduction systems to prevent, mitigate, prepare for and respond to increased risk of climate-related natural hazards and to prevent and reduce loss and damage, at all levels;

၄။ လတ်တလောနှင့် ရေရှည်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရန်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ရန် အထူးသဖြင့် "ထိခိုက်လွယ်မှု အများဆုံးရှိသူများ" အပါအဝင် ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးအတွက် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ခိုင်မာအားကောင်း စေမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

iv. Take actions to scale up and strengthen social protection for all people, and in particular for the most vulnerable, to prepare for, recover from, and adapt to slow– and rapid–onset impacts of climate change;

4. National Health Policy

Sustained Environmental Pollution Control and Enhancing Health Care Resilient for a Changing Climate

policy priority strategies

- Strengthen systems to establish green and climate resilient health care facilities in health care services delivery; and
- Improve systems and capacities to adopt and mitigate public health risks from climate change, poor housing and unplanned settlements.

5. Myanmar Climate Change Strategy (2018–2030) မြန်မာနိုင်ငံရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ (၂၀၁၈ – ၂၀၃၀), (MoNREC)

ပြည်သူလူထု ကျန်းမာရေးနှင့် ချမ်းမြေ့သာယာစေရေးအတွက် ရာသီဥတု ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

မျှော်မှန်းထားသည့်ရလဒ်များ

၁။ ပြည်သူလူထုကျန်းမာရေးနှင့် ချမ်းမြေ့သာယာမှုကို ထိခိုက်နိုင်မည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၏အဖျက် ပြင်းအားနှင့် ဆိုးကျိုးများအပေါ် ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ခိုင်မာကောင်းမွန်ပြီး နိုင်ငံအဆင့် ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ရာသီဥတုဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ကို တည်ထောင်ရမည်။

- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှ ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်ရေးနှင့် ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းနိုင်ရေး တို့အတွက် ရန်ပုံငွေလုံလောက်မှုရှိစေရေး၊ လူမှုဆိုင်ရာ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုပေးရေးတို့တွင် ကျား/မ တန်းတူရှိရေး ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ၃။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များအား ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ ရာသီဥတုပြောင်း လဲမှုကြောင့် ထိခိုက်ခံစားလွယ်သည့် ဒေသခံ ပြည်သူများသည် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များကို ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်ရေး ပံ့ပိုး ပေးနိုင်မည့် ကျန်းမာရေးစနစ် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။

6. Myanmar Climate Change Master Plan (2018–2030) မြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ပင်မလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (MoNREC)

၅.၅။ ပင်မလုပ်ငန်းအစီအစဉ် – ၅။ ပြည်သူလူထုကျန်းမာရေးနှင့် ချမ်းမြေ့သာယာရေး အတွက် ရာသီဥတု အန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု (Climate risk management for people's health and wellbeing)

လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၁) ရည်မှန်းချက်

- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း၊ လူမှုအကာအကွယ်ပေးခြင်းနှင့်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ မူဝါဒများနှင့် စံချိန်စံညွှန်း သတ်မှတ်ချက် များတွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းရန်။

Objective for action area 1

Integrate climate change into disaster risk reduction, social protection and health legal, policy and normative instruments

လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းနိုင်ရန် လက်ရှိမူဝါဒ၊ မဟာဗျူဟာနှင့် လမ်းညွှန်မှုများတွင် အားနည်းချက်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်။ Review existing policies, strategies and guidelines to identify gaps and scope for integrating climate change	လက်ရှိမူဝါဒ၊ မဟာဗျူဟာနှင့် လမ်းညွှန်မှုများကို သုံးသပ်သည့် စာတမ်းများ အား ပြုစုပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Review paper developed, looking into existing policies, strategies and guidelines	ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီးသည့် မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များ အရေအတွက်။ (Number of policies, strategies and guidelines reviewed)	√			MOSWRR, MOHS, MONREC	MOTC, MOALI, MOHA

လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ လူမှုရေး အကာအကွယ်ပေးမှု၊ ကျား/မ တန်းတူညီမျှနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့် စီမံချက်များတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ထည့်သွင်း ပေါင်းစပ်ရန် Integrate climate change into DRR, social protection, gender equality and health policies and plans for risk-informed policy development and planning	ရာသီဥတုပြောင်း လဲခြင်းကို သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ လူမှုရေး အကာအကွယ်ပေးမှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့် စီမံချက်များတွင် ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ DRR, social protection and health policies and plans integrate climate change	ရာသီဥတုပြောင်း လဲခြင်းကို ထည့်သွင်းပေါင်း စပ်ထားသော မူဝါဒများနှင့် စီမံချက်များ အရေအတွက်။ Number of policies and plans that integrate climate change	√			MOSWRR, MOHS, MONREC	MOTC, MOALI, MOHA

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အပါအဝင်၊ အဖက်ဖက်မှ အန္တရာယ်များကို ကြိုတင် ကာကွယ်ရေး နှင့်တုံ့ပြန်နိုင်ရေး အတွက် စီမံချက်များကို ခေတ်နှင့် လျော်ညီစွာ အကောင်အထည် ဖော်ရန်။ Update and implement multi-hazard preparedness and response plans to include climate induced disasters	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်ရန်အတွက် လက်ရှိ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်မှု နှင့် တုံ့ပြန်မှုဆိုင်ရာ စီမံချက်ကို ခေတ်နှင့်အညီ ရေးဆွဲထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Existing multi-hazard preparedness response plan updated to include climate change	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ပါဝင်စေရန် ခေတ်နှင့်အညီ ပြင်ဆင်ထားသည့် အမျိုးသားအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့်ရှိ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်မှု နှင့် တုံ့ပြန်မှုဆိုင်ရာ စီမံချက်အရေအတွက်။ Number of multi-hazard preparedness and response plans at national and local level updated to include climate change		√	√	NDMC, MOSWRR, MOALI, MOHS	GAD, LG, DPs, CSOs, CBOs

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
အန္တရာယ်ကင်းရှင်းသော သောက်သုံးရေ ပိုမိုရရှိရေး၊ ပိုမိုသန့်ရှင်းစေရေးနှင့်နေထိုင်မှု ပုံစံပြောင်းလဲရေးတို့ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရာသီဥတု ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ရေနှင့်ဆက် နွယ်သည့် ကျန်းမာ ရေး ဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ် များကို လျှော့ချရန်။ Implement activities to reduce climate induced, water-related health hazards through increased access to safe drinking water, improved sanitation and behaviour change	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ အတွက် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းသော သောက်သုံးရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးကို ပိုမိုရရှိစေပါသည် Increased access to safe drinking water and improved sanitation for climate change vulnerable households	အပူပိုင်းဒေသရှိ မြို့နယ်များတွင် နေထိုင်သူများအတွင်း ရာသီဥတု ကြောင့် ဖြစ်သော ရေနှင့် ဆက်နွယ်သည့် ကျန်းမာရေး ဖောက်ပြန်မှုများ (ဝမ်းလျှောရောဂါ များ) ကို လျှော့ချနိုင်သည့် ရာခိုင်နှုန်း။ % of reduction in climate induced, water-related health disorders (diarrhoea diseases) among residents of townships in Central Dry Zone		√	√	MOHS	LG, DPs, NGOs, CBOs

လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၂) ၏ ရည်မှန်းချက်

- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရန် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ တည်ဆောက်မှုနှင့် ဗဟိုဦးစီးစနစ် လျှော့ချမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ ကိုတည်ဆောက်ရန်။

Objective for action area 2

- Build institutional and decentralised processes to plan and implement climate change responses

လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ရင်ဆိုင် နိုင်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေးထိခိုက်လွယ်မှု ဆန်းစစ်ချက်ကို ပြုလုပ်ရန်နှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လိုက်လျောညီထွေရှိမှု စီမံချက်ကို ရေးဆွဲ ဆောင်ရန်။ Conduct health vulnerability assessment and develop health adaptation planning to address climate change impacts	ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍအတွက် အဓိကကျသော ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေများနှင့် ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတများကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီစေရန် ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Up-to-date knowledge on key risks to the health sector	ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ကုစားရန်အတွက် ပြုစုထားသည့် စီမံချက် စာရွက်စာတမ်းများ အရေအတွက်။ Number of planning documents that address health risks under climate change	√			MOHS	

လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၄) ၏ ရည်မှန်းချက်

- ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ပြည်သူ လူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ မြင့်မားရေးနှင့် ကောင်းမွန် စွာနေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာ ပိုမိုရရှိစေရန်

Objective for action area 4

- Increase access to technology for climate risk management and improved health and wellbeing

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် အဓိကမြို့ကြီး (၃) မြို့တွင် ရေ၊ လေနှင့် အစားအသောက် ဆန်းစစ်နိုင်သည့် ဓာတ်ခွဲခန်း (သို့) အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများကို တည်ဆောက်ရန် Set up water, air and food assessment laboratory or facilities in MOHS and in three major cities	ရေ၊ လေနှင့် အစားအသောက် ဆန်းစစ်နိုင်သည့် ဓာတ်ခွဲခန်း (သို့) အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများကို တည်ဆောက်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Water, air and food assessment laboratory or facilities established	ရေ၊ လေနှင့် အစားအသောက် ဆန်းစစ်နိုင်သည့် အထောက်အပံ့ရရှိသည့် အဓိကမြို့ကြီး အရေအတွက်။ Number of major cities with water, air and food assessment facilities	√			MOHS, CDCs, MONREC (ECD)	IAs

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ (နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
အမျိုးသားအဆင့်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ အပူပိုင်းဒေသ၊ ကမ်းရိုးတန်းနှင့် တောင်ပေါ်ဒေသကဲ့သို့ ဒေသအဆင့်များတွင် ရာသီဥတုကြောင့်ဖြစ်ပွားသော ရောဂါများအတွက် ကျန်းမာ ရေးကြိုတင်သတိပေးစနစ်နှင့် မိုးလေဝသအချက်အလက်များဆိုင်ရာ ဘက်စုံစောင့်ကြည့်စနစ်များကို တည်ထောင်ရန်။ Set up national and sub-national-level (in delta, Dry Zone, coastal, flood and mountain regions) integrated surveillance systems for climate sensitive diseases, with metrology data for early health warning system	ရောဂါစောင့်ကြည့်သည့် စနစ်များ တည်ထောင်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Disease surveillance systems established	တည်ထောင်ပြီး အမျိုးသားအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့် ရောဂါစောင့်ကြည့်သည့် စနစ်အရေအတွက်။ Number of national and sub-national level disease surveillance systems that are in place	√	√	√	MOHS	MOTC (DMH), DPs, CSOs

လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၅) ၏ ရည်မှန်းချက်

လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ သည် ရာသီဥတုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော ဘေးဖြစ်နိုင်ချေများနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များကို ကုစားနိုင်ရန်အတွက် သိမြင်နားလည်မှုနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်း အမြစ်ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေရန်

Objective for action area 5

- Increase human resource capacities and awareness of communities, government, private sector and CSOs to address climate-induced risk and disasters

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ကျန်းမာရေးအပေါ်သက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် စီမံကိန်းချမှတ်ရာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ပေါင်းစပ် ထည့်သွင်းရေး သင်တန်းပေးရန်။ Raise awareness on the health impacts of climate change and provide training on mainstreaming climate change in health programming and planning.	အမျိုးသားအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့် အစိုးရ ကျန်းမာရေး အရာထမ်းများ အတွက် သင်တန်းများနှင့် အတွေ့အကြုံရရှိစေသည့် လေ့လာရေးခရီးများ စီစဉ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Training and exposure visit for national and local government health officials	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ကျန်းမာရေးအပေါ်သက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုသိရှိနားလည်လာသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ အရေအတွက်။ Number of health staff who have increased their awareness and understanding of the health impacts of climate change	√	√	√	MOHS	

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရလဒ်	အညွှန်းကိန်းများ	ကာလ(နှစ်)			တာဝန်ယူမှု	
			၃	၈	၁၃	ဦးဆောင်မှု	ပံ့ပိုးမှု
အခြေခံပညာ၊ တက္ကသိုလ်နှင့် သင်တန်းများ၏ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ တွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် ကျန်းမာရေး သင်ခန်းစာများကို ထည့်သွင်းရန်။ Incorporate climate change and health modules in school, university and training curricula	အခြေခံပညာ၊ တက္ကသိုလ်နှင့် သင်တန်းများတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ကျန်းမာရေး သင်ခန်းစာများကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။ Climate change and health modules available and integrated into school, university and training curricula	အခြေခံပညာ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင် ထည့်သွင်းထားသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာအရေအတွက်။ Number of climate change and health modules in curricula	√	√	√	MOHS MOE	

Action plans MSDP	MCCMP	Relevant SDG targets
5.2.1- Integrate disaster risk reduction and climate change mitigation measures in policies, planning and budgeting procedures for all sectors (MoNREC MoPF,MOALI **MOHS,**MoLIP MoEDU,MoEE)	Review existing policies, strategies and guidelines to identify gaps and scope for integrating climate change MOSWRR, **MOHS,** MONREC	**SDG Target: 13.2** Integrate climate change measures into national policies, strategies and planning **SDG Target: 11.b** By 2020, substantially increase the number of cities and human settlements adopting and implementing integrated policies and plans towards inclusion, resource efficiency, mitigation and adaptation to climate change, resilience to disasters, and develop and implement, in line with the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, holistic disaster risk management at all levels

Action plans MSDP	MCCMP	Relevant SDG targets
5.2.6-Establish comprehensive disaster and climate risk management systems to respond effectively to increased intensity and impact of risks (MoNREC **MOHS)**	-Update and implement multi-hazard preparedness and response plans to include climate induced disasters (NDMC, MOSWRR, MOALI, **MOHS)** -Integrate climate change into DRR, social protection, gender equality and health policies and plans for risk-informed policy development and planning (MOSWRR, **MOHS**, MONREC) -Set up national and sub-national-level (in delta, Dry Zone, coastal, flood and mountain regions) integrated surveillance systems for climate sensitive diseases, with metrology data for early health warning system (MOHS)	SDG Target: 13.1 Strengthen resilience and adaptive capacity to climate-related hazards and natural disasters in all countries SDG target: 1.5 By 2030, build the resilience of the poor and those in vulnerable situations and reduce their exposure and vulnerability to climate-related extreme events and other economic, social and environmental shocks and disasters

Action plans MSDP	MCCMP	Relevant SDG targets
5.2.8-Increase the adaptive capacity of vulnerable households, communities and sectors so that they are resilient to the adverse impacts of natural disasters including climate triggered events (MoSWRR MoPF,**MOHS** MoNREC MoEE)	-Implement activities to reduce climate induced, water-related health hazards through increased access to safe drinking water, improved sanitation and behaviour change communication (MOHS) -Conduct health vulnerability assessment and develop health adaptation planning to address climate change impacts (MOHS) -Set up water, air and food assessment laboratory or facilities in MOHS and in three major cities (MOHS, CDC, MONREC)	SDG Target: 1.5 By 2030, build the resilience of the poor and those in vulnerable situations and reduce their exposure and vulnerability to climate-related extreme events and other economic, social and environmental shocks and disasters

Action plans (MSDP)	MCCMP	Relevant SDG targets
5.2.9-Support skills development in preparation for transition to a green economy (MoSWRR MoNREC MoEE MOHS MoEDU MoLIP MoALI LG, S/R Gov)	-Raise awareness on the health impacts of climate change and provide training on mainstreaming climate change in health programming and planning. (MOHS) -Incorporate climate change and health modules in school, university and training curricula (MOHS, MOE)	SDG Target-13.1 SDG Target 1.5 SDG Target 13.3 Improve education, awareness-raising and human and institutional capacity on climate change mitigation, adaptation, impact reduction and early warning

Thanks for your attention